

Bulteno de la Federacio Langvedoko-Rusiljono

N° 134 - 3a kvaronjaro 1995 - Jarabono : 30F

Fédération d'Espéranto du Languedoc-Roussillon CCP956-28P Montpellier
chez L. Négron 40, Chemin des Amandiers 34400 Lunel

Le 80° Congrès universel d'Esperanto a réuni à Tampere (Finlande)
2443 participants de 78 pays (voir rapports sur la page 11)

En 1996, le 81° congrès se déroulera à Prague (République Tchèque)
du 20 au 27 Juillet.

En 1997, le 82° congrès aura lieu en Australie à Adelaïde (19-26-II-97).

En 1998, le 83° congrès universel pourrait avoir lieu en FRANCE.
Montpellier est l'une des villes candidates. Quelle nouvelle, dites donc!

Vous avez bien lu ! Il est possible que Montpellier organise le congrès universel de 1998 mais la décision n'est pas encore prise. Le groupe de Montpellier prépare actuellement des dossiers pour appuyer cette candidature. Nous l'assurons de notre soutien et lui souhaitons bonne chance.

***

Plus près de nous, le 27° Congrès Catalan d'Espéranto se déroulera à MATARÓ du 12 au 15 Octobre. Plusieurs personnes de notre fédération ont décidé de s'y rendre en voitures. Pourquoi ne pas vous joindre au groupe ? Vous trouverez le programme du congrès p.5.

***

Lors de sa dernière réunion à Béziers,
le comité a retenu les dates suivantes :

4-5 Mai 1996 : congrès fédéral
à Chamborigaud dans les Cévennes
(détails p. 3)

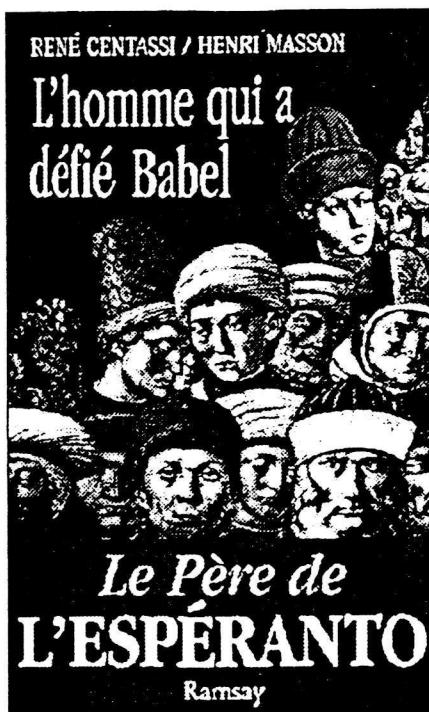
Le congrès national de Lyon ayant été placé à l'Ascension, le stage à Agde (Hérault) sera déplacé à une autre date, peut-être du 5 au 9 Juin 1996.

NOUVEAU ! Pour la première fois en librairie en langue française : une biographie du Dr L.-L. Zamenhof, l'initiateur de la Langue Internationale Espéranto.

L'homme qui a défié Babel

par René Centassi & Henri Masson
Editions Ramsay, Paris.

408 pages. Nombreuses sources bibliographiques, graphiques, notes, photos, index, adresses.
Un ouvrage de référence dont la lecture est aussi agréable et captivante que celle d'un roman, unique en langue française.
139 F en toute bonne librairie, et au Service Librairie de SAT-Amikaro pour les adhérents.

Aùtuna rendevuo de la 17a de Septembro en Béziers

en la restoracio "Le Clémenceau". Ni danku tiujn, kiuj zorgis pri la organizo kaj kiuj akceptis nin.
 Ĉeestis la komitatanoj : S. Authier, B. Berthonneau, J. Bony, L. Ensuque, J. Hénin, P. Lassis, L. Négron, J.-P. Peray, F. Terral (la kvoromo ne estas atingita). Petis senkulpiglon : la grupo de Nîmes, C. Gérard, R. Llech-Walter, B. Legeay, G. Paing, A. Rocher, Y. Vierne; pliboniĝon ni deziru al tiuj, kiuj havas sanproblemojn.
 Ni, kaj precipe la grupo de Béziers, funebras la forpason de Louise Lecouvreur, membro de la grupo, kaj de Jean Thierry, kiu, de pluraj jaroj, animis la stagion de Batipaume. La grupo kondolencis apud la familioj. Krom la komitatanoj, partoprenis aliaj i.a. Ges. Mansel el Nov-Kaledonio; ili diris kelkajn vortojn pri la vivo de la E-a grupo en Numea : -10 personoj membrigis
     - la grupo intencas kandidatiĝi por antaŭ- aù post-kongreso en 97 okaze de la U.K. en Aŭstralio.

Kompreneble ĉiu artikolo de Ges. Mansel estos bonvena por SFS.

Tagordo :

I: Pasinteco : (de majo ĝis nun, pliaj detalloj, kiuj, kelkfoje, naskis rimarkojn)

1-Pri kongresoj :

- a) federacia en Lunel. La malmulto da partoprenantoj okazigas demandon pri la organizo, ĉu 1 au 2 tagoj? Oni konservas 2 tagojn sed oni komencas la kongreson pli malfrue sabate.
- b) nacia (UFE) kaj Eŭropa en Parizo : la profito 40000F (disdividita inter la tri organizintaj landoj kaj la loka federacio)
- c) internacia (UEA) en Tampere. Ni notu novan teamon kun i.a. Prof. Dr. Lee Chong Yeong el Koreio, nova Prezidento, kaj R. Triolle (eks-prez. de UFE), nova vic-prezidento.

2-Pri stagoj :

En Sète : raportas pli detaile B. Berthonneau, kiu unafoje partoprenis.

Proksimume 60 partoprenantoj el 10 landoj, tre interesa artikolo aperinta en "La Marseillaise".

3-Pri Forumoj de Asocioj :

En Montpellier, la 10an de Septembro kaj Béziers la 16an de Septembro. L. Ensuque kaj J.-P. Peray bezonos helpon estontece. La sukceso de tiaj manifestacioj instigas nin al aliaj partoprenoj, ekz. en Carcassonne.

4-Pri aliaj manifestacioj :

-En Rodez, kadre de la MJC, B. Legeay senluziĝas.

-En Mèze, kadre de la Someraj Tagoj de la Verduloj, Ges. Sion el Norda Francio zorgis pri prezentado de E^o kaj pri librovendejo (dank'al Jorgos); S. Authier, J. Bony, L. Ensuque, Y. Vierne, ĉu anstataŭis la paron ĉe la budo, ĉu zorgis pri materialaj aranĝoj; iun vesperon estis organizita prezento de E^o.

5-Pri Mondhejmo en Caùduro :

Raportas L. Ensuque, prezidento de la Asocio (samtempe individua membro) kaj la grupo de Béziers, kiu membrigis. Estas diskuto ĉe dispuco inter A. Sanz (kasisto kaj konstruanto) kaj W. Günther (kiu zorgis pri la dormo dum la maliceesto de A. Sanz). Ĉar forgeso pri akvotubo dum vintro kaŭzis multajn difektojn, A. Sanz deziras malaperigi la asencion kaj konservi la domon; pri tio W. Günther ne konsentas. Sendo de letero al la membroj okazis kaj propono de voĉdonio. Ni mem ne povas solvi la aferon, precipe sen la statutoj.

II. Estonteco:

1 : pri kongresoj

a) federacia : la 4an kaj 5an de Majo 1996 en Chamborigaud (30).

Pri la kongreso de 1997 (Olargues estis jam proponita), ni findecidos en Majo.

*Rimarko pri la sendo de dokumentoj al interesitaj personoj, kiu donis sian adreson en Lunel, kadre de la tiea kongreso kaj de la budo sur la bazaro kun la helpo de J. Gauthier kaj ties teamo.

b) nacia en Lyon-Villeurbanne de la 16a ĝis la 19a de Majo 1996; programo jam aperis.

La kongreso de Sat-Amikaro okazos Paske en Orly.

*Rimarko : ni baldaǔ zorgos pri la sendado de letero kaj eventuale de brosuro al la kolegiestroj por uzi la profiton de la kongreso de Agde.

c) internacia : UK de UEA en Prago

* Rimarko : Ni notu, ke UEA favorus kongresi en Francio en 1998; kvin urboj kandidatigis i.a. Montpellier.

La urbo prezentas

-la salonojn de Corum (la plej granda: Berlioj kaj ĝiaj 2010 sidlokoj), de Rabelais, de Opéra-Comédie sed oni devas memori, ke en tiu epoko ankaŭ okazas muzikfestivalo..

-5000 litoj de ĝiaj hoteloj kaj universitatajn ĉambrojn.

d) kataluna, de la 12a ĝis la 15a de Oktobro 1995 en Mataró apud Barcelono.

Tro da malfacilaĵoj por trajne vojaĝi; la programo aperos en la bulteno kaj estas dissendita al la grupoj.

Eventuala pago de la kostoj surloke. Pluraj federacioj intencas partopreni kaj alveturi aŭtomobile.

2 : pri la stagoj :

En Batipaume, la grupo de Béziers devos ŝangi la kutiman daton (Cielirado, jam elektita por la nacia kongreso). Propono : de la 5a ĝis la 9a de Junio 96, sed ĉu Batipaume konsentos? La grupo informos.

3 : pri SFS : oni konservas la saman prezon : 30 F.

4 : pri la grupoj :

-En 66, St Estève : eble okazos ekspozicio pri E^o en kolegio. Ni atentu, ke tio okazos post la sendo de la letero al la lernejestroj.

-En 34, Montpellier : tri staĝetoj : "koni E-on" la 21an de Oktobro, la 18an de Novembro kaj la 16an de Decembro, de la 14a ĝis la 16a horo.

*bona konsilo : ni pensu pri bildstrioj kaj uzado de travideblaj folioj projekciotaj , kiam oni prezentas E-on en lernejo al la gejunuloj.

5. **Eldono** ĉe Ramsay de "l'homme qui a défié Babel, le père de l'E-o", de René Centassi kaj Henri Masson. prezo 139F ĉe via kutima librovendisto.

6. **Dato de la aŭtuna kunveno** laŭ demando de pluraj ĉeestantoj : Ĉu ni povus eviti, ke tiu kunveno okazu la dimanĉon de "Journées du patrimoine" kaj la postan tagon de iu forumo de asocioj ?

7. **Vidbendkurso "Mazi en Gondolando"** : 2 vidbendkasedoj , daŭro 3 horoj, prezo 580 F. La kasedoj ne estas kopieblaj. La tuto ankaŭ enhavas unu kasedon kun la kantoj, unu libron kun la teksto de la dialogoj. Libro kun konsiloj por la geinstruantoj estas antaŭvidata, rimarkoj de la unuaj uzantoj estas atendataj. La federacio posedas unu tuton por pruntedoni. La uzita vortaro estas 700vorta; la lecionoj konsistas el du partoj : la historio de Mazi kaj gramatikaj parentezoj. Post la tagmango, ni spektis la unuan lecionon kaj ni diskutis, kiel uzi la metodon (dum la lasta staĝo de Sète, oni uzis tiun metodon por la unuagrada kurso).

J.B.

VENONTAJ RENDEVUOJ

Notu tre frue (nun) la datojn de la rendevuo en 96 kaj rezervu ilin. Ne pretekstu lastminute, ke vi ne estis informita aǔ ke vi forgesis.

La federacia kongreso disvolviĝos en Chamborigaud (30)

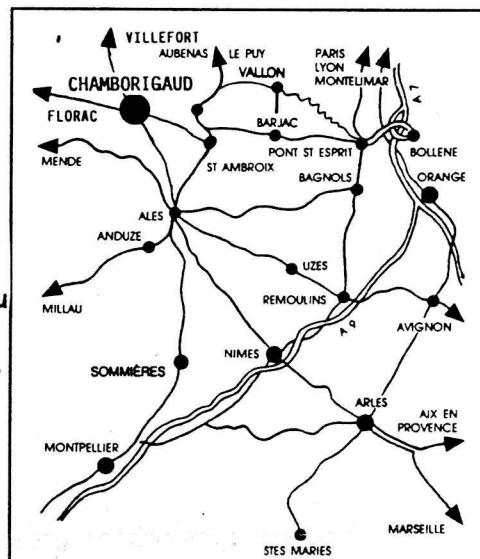
Ia 4an kaj 5an de Mayo 1996. La apuda planeto klarigos al vi kiel atingi Chamborigaud ĉu aŭtomobile, ĉu fervoje. Jean Gauthier, kiu bone konas la lokon, jam informigis pri la loĝeblecoj kaj kunven-salonoj. Li ankaǔ kontaktis lokajn respondeculojn. Ni esperas, ke la esperantistoj de la regiono venos sufice multinombraj. Jam priparolu kun viaj geamikoj la eblecon veturi al la Ceveno.

La **Nacia Kongreso** okazos en **Villeurbanne** je Cielirado **(16-19 V.)**.

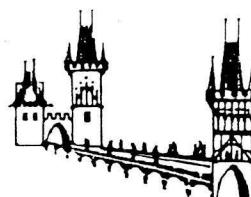
Detala programo haveblas de SFS.

La **staĝo de Batipaume** versajne okazos komence de **Junio**

(detaloj en la venonta bulteno).

PRAGO

81-a UNIVERSALA
KONGRESO
DE ESPERANTO
20-27 julio 1996
Prago, Ĉeha Respubliko

Le venonta UK certe estos sukcesa, pro la situo de la kongresurbo inter okcidenta Eŭropo kaj orienta Eŭropo. La distanco Parizo-Prago estas 1080 km-a kaj de Alzaco ĝis "la urbo de la cent turoj" aŭtoŝoseo ebligas rapidan veturadon. Plie, ne forgesu, ke la UK de 97 okazos malproksime en Aŭstralio; do kaptu la okazon partopreni UK proksime en bela urbo. Sparu monon aliĝante frue; UFE peras la aliĝojn laŭ la jenaj tarifoj :

KONGRESKOTIZOJ VALIDAJ ĉiuj en francaj frankoj	ĝis 95/12/31 1-a periodo	ĝis 96/03/31 2-a periodo	ekde 96/04/01 3-a periodo
1- ne individua membro de UEA	925	1155	1375
2- individua membro de UE (ne inkluzivas MG)	735	925	1110
3- kunulo/junulo/handikapulo ne individua membro de UEA	555	690	830
4- kunulo/junulo/handikapulo mem individua membro de UEA	365	460	555

Post la septembraj foiroj de asocioj :

Béziers: Je la 10a horo matene ĉio estis preta por la inaŭguro de la jara reklamfesto de la multinombraj asocioj, kiuj klopodas vivi en Béziers. La nova urbestro, sekvante sian elektan programon, festprelegis ĉe la teatra placo, kuragigante la asociojn agi, ĉiu en sia propra medio kun sincereco, kurago, ktp.. Prefere, jen tio, kion diris S-ro G. Niel, delegito de la nova estraro por la asocioj : "Quant au monde associatif, il pourra compter sur nous, mais plus à titre de soutien logistique, de conseiller, que de vache à lait comme cela a pu être dans le passé. Les associations doivent impérativement se responsabiliser et se prendre en charge... la dynamique associative devra garder des liens rapprochés avec le monde économique" (L'agenda des Tendances du Sud, Septembre 95- n° 6). Sen komentario, ĉiu jugos laŭ sia pensmaniero ! La nova estraro liberala ne agas kiel la malnova, kiu estis pli sociala. La asocioj do devos esti pli singardemaj. Post tiuj konsideroj... la foiro bone disvolvigis de la 9a ĝis la 19a h. Multaj personoj interesigis, promesis ĉees-ti iun el niaj venontaj kunvenoj. Multaj promesoj sed... ni vidos la sekvon! Ĉiujare ŝajnis, ke multe pli da gejunuloj vizitis la budojn. Plurfoje mi havis la okazon peti de ili, de la 6a ĝis la 1a klaso, ĉu ili jam scias ion aŭ aŭdis pri esperanto. Neniu jesis, eĉ kelkaj miris, ke tia lingvo povas ekzisti ! Ni tamen devas gratulii kaj sincere danki nian aninon, S-inon J. Maurel, kiu abunde kaj ageme disdonis senhalte propagandilojn de la teatro ĝis "le plateau des Poètes"; dankon ankaŭ al Dalia pro ŝia helpo kaj al Fernande iom malsana. Mardon, la 19an de Septembro, okazis la speciala planita postfoira kunveno. Ĉu pro ekpluveto, ĉu pro manko da suno, neniu el Béziers malfeliĉe venis al tiu kunvoko; tamen sinjoro el Creissan (20 km de Béziers) kuragiĝis alfronti la pluveton. Ĉu vane ni aleumis ? Jen la sekvo : Sabaton, la 23an, okazis la 1a monata kunveno de CBE. Pli konsola ĝi estis : 2 virinoj kuragiĝis alfronti la CBE, unu el Béziers mem, la alia venis de la regiono de Carcassonne je pli ol 70 km, mirinde, ĉu ne ? Aliflanke, paro el la cirkauaĵo de la urbo kaj la "Creissano", entute 5 personoj, intencas sekvi la kursojn de CBE. Do, se tio iras glate kiel antaŭvidite, finfine la grupo ne vane aleumis !

JPP

Montpellier: Entute 5 homoj zorgis de la 8a ĝis la 19a horo en la budo de la montpelliera kultura esperanto-centro. Matene, certe precipe pro la multaj nubo, ne venis multaj interesitoj, sed kontraue, posttagmeze kaj eĉ ĝis la 19a horo, svarmis homoj, demando kaj babiladoj.

Ni disdonis pli ol 160 dokumentarojn, kiuj konsistis el :

- 1) faldfolio "et si nous parlions E°" kun unue ĝeneralaj prezento de la internacia lingvo, kaj due lokaj, regionaj, naciaj kaj internaciaj adresoj;
- 2) faldfolio "le premier rendez-vous avec l'espéranto";
- 3) faldfolio titolita "l'E° à Montpellier" pri la montpelliera kultura E°-centro (estraro, adresoj, nomoj, telefon-numeroj, kunvenoj, kursoj kaj stagoj). Ĉefaj anoncoj : kiel lastjare, E°-kurso vendrede de la 18a ĝis la 19a h. en MPT J. Ricome, 7 Rue Pagès; novajo : tri iniciadstagoj la sabatojn 21 X, 18 XI, 16 XII, de la 14a ĝis la 16a horo en la sama loko.
- 4) faldfolio kun humura desegno kaj jena teksto: "le Monde est atteint de babélite aigüe. Un seul remède : l'espéranto, langue commune mais pas unique, donne accès à toutes les cultures, respecte tous les peuples et toutes les langues, met ainsi tous les peuples sur un pied d'égalité". La kursoj kaj semajnfinaj stagoj interesis multajn homojn, almenaŭ 20. Ni nur esperas, ke ili iom pli sukcesos ol lastan jaron.

LE

SE: Se niaj federacianoj proponus partopreni aliajn foirojn en aliaj urboj, ni certe klopodus partopreni, sed ve...

~~Si les membres de la fédération nous proposaient de participer à d'autres foires aux associations dans d'autres villes, nous nous efforcerions certainement d'y participer, malheureusement...~~

AGO-TAGO: UEA jam proponis, ke la 2a sabato de oktobro estu ago-tago pri E° tra la tutmondo.

La celo estas, ke la amasmedioj raportu pri nia lingvo. Jen kelkaj ideoj, proponitaj de la kunordiganto por Francio, Claude Nourmont, por interesi la publikon, la ĵurnalistojn, ktp. Temas pri novajoj, kiuj povas utili en aliaj cirkonstancoj por prezento de E°.

- nova instrumetodo: *Mazi en Gondalando*, vidbenda kurso adaptita de la fama metodo de BBC *Muzzy*... (havebla ĉe nia libroseruo);
- biografio de Zamenhof en la franca: „L'homme qui a déifié Babel”, far René Centassi, ĉe eldonejo Ramsay. Jam ape-
- ris 4-paĝa artikolo pri ĝi en revuo *Pélerin-Magazine*.
- interaktiva bildstrio: CD-ROM *Jack Palmer, détective en la nokto*, en diversaj lingvoj, i.a. Esperanto, eldonita de Memory Access, 25 rue Volant, 92000 Nanterre.

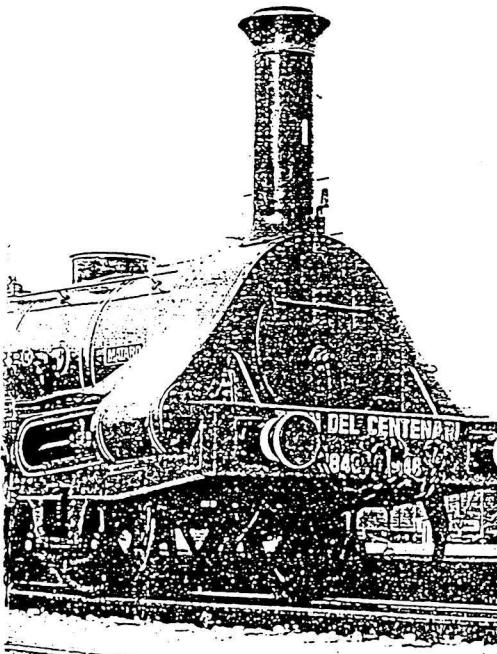
ABONOJ al REVUOJ: En "Franca Esperantisto" jam aperis listo de abonoj validaj por 96.

Peradas por vi E°-France 4bis, Rue de la Cerisaie 75004 Paris Tel (1) 42 78 68 86. Ankaŭ eblas aboni geomikojn el nepagipovaj landoj.

Brita Esperantisto 100F, Dia Regno 65F, El Popola Cinio 150F, Esperanto 190F, E°-actualités 200F/5jaroj, E°-dokumentoj 150F, Eventoj 230F (aerpoŝte 270), Fonto 140F, Franca Esperantisto 190F, Heroldo 160F, Heroldo -aerpoŝte 185F, Junia Amiko 55F (ekde 10 samadrese 30F), Kontakt 125F, Kulturaj Kajeroj 80F, La Domo 120F, La Kancerkliniko 125F, La Lanterno Azia 140F, La Ondo de E° 75F, La Skolta Mondo 30F por infanoj kaj 90F por plenkreskuloj, Lingvaj problemoj 205F, Literatura Foiro 170F, Litova Stelo 65F, Monato 235F- aerpoŝte 270F-, La Jaro 31F-aerpoŝte 43F-, Rok'Gazet' 100F, Ruslanda Esperantisto 65F, Verda Lupeo 110F.

27a KATALUNA KONGRESO DE ESPERANTO

12 - 15 OKTOBRO 1995
MATARÓ

ALIGO

Antaŭnomo	[ ]	
Familiaj nomoj	[ ]	
Adreso	[ ]	
Urbo	[ ]	
Komarko	[ ]	
Naskiĝdato	[ ]	
Profesio	[ ]	
KEA-ano n-ro	[ ]	kotizinta por 1995
Aliĝdato	[ ]	Subskribo

Skribu tajpe aŭ preslitere, ĉiu literon en apartan ĉelon.

Nepre legu kaj plenigu la dorsan parton antaŭ ol sendi la aliĝilon.

Ĉiu aliĝanto uzas apartan aliĝilon. Se vi bezonas pliajn, mendu ilin aŭ simple fotokopiu ambaŭflanke ĉi tiun.

Reservita por administra uzo

Kongresnumero	KEA-kotizo ricevita	Kongreskotizo ricevita
Aliĝilo ricevita	Konfirmilo sendita	Rimarkoj

MATARÓ (El Maresme)

Mataró, ĉefurbo de "El Maresme" postsekvis la iberian Ilduro, la roman luro kaj la vilageton kiu post la invado de al-Mansur fine de la Xa jarcento aperas dokumente laŭ la nomo "Civitas Fracta"; nur post unu jarcento aperos skribi la aktualan nomon de Mataró.

En 1412 Alfons "El Magnánim" deklaras Mataró "straton de Barcelono", kio rezultigas libergon el feŭdnobelulaj ŝarĝoj.

Felipe Va en 1702 titolis ĝin urbo kaj 14 jaroj poste, fine de la "Hered-milito" igas ĝin ĉefjugista sidejo pro aplikado de la dekreto de "Nova Planta".

En 1781 fondigis la "Lernejo pri Pilotado" kiu estigis la plej intensan kaj briilan epokon de ĉiurba mar-aktivado (kolonia komercado, ŝipkonstruado) La 8an de oktobro 1848, danke al la agemo de la loka elstarulo Miquel Biada i Bunyol, kiu revenis riĉa el Ameriko, oni inauĝuris la fervojon Barcelono-Mataró kiu farigis la unua en la hispana ŝtato kaj la deka en la tutmondo.

Ci-jarcento Mataró perdadis agrikulturajn kaj maristajn aktivadojn fronte al teks-industrio kaj demografie viciĝis kiel unu el la plej kreskantaj urboj el Katalunio kaj lastjardeke, pro lastaj enmigrintaj fluoj, kiel unu el la plej kultur-plurecaj.

MENDILO

Kongres- tagoj	tag- mango	vesper- mango	tranok- tado
Jaûde	—	H I G I	
vendrede	—	H I G	
sabate	—	H I G	
dimanĉe	(BANKEDO)		

(Marku per x la servojn, kiujn vi antaŭmendas)

ANTICIPE PAGENDAJ

Kotizo laŭ kategorio en periodo p-toj

Rezerva 20% anticipa pago por manĝo, tranoktado kaj bankedo (deprekebla de la surloka pagota totalo)

Donaco por la Kongreso

Entute mi sendas per la ebleco elektita per X ĉi-sube

p-toj

- per trastrekita ĉoko nome de Kataluna Esperanto-Asocio
- per poštgiro ankaŭ nome de nia Asocio
- per bankmandato rekte al la konto de nia Asocio en "La Caixa" 2100-0461-90-0200055053

Sendu ĉi tiun aliĝilon kaj samtempan kotizon al la :

27a KATALUNA KONGRESO DE ESPERANTO
Aparta 290 - 08200 SABADELL

PROVIZORA PROGRAMO

JAŬDON 12.10.95

10.00	Malfermo de la kongresejo kaj disdono de dokumentoj al la gekongresanoj.
12.00	Akceptado en la Urbodomo kaj samloka Kongresinauguro
14.00	Tagmanĝo
16.00	Esperantlingva prelego
18.00	Filmo
20.00	Publika katalunlingva prelego
21.00	Vespermanĝo
22.00	Arta Vespreno (Festivalo pri diverseco)

VENDREDON 13.10.95

10.00	Fakaj kunvenoj
11.00	Ateliroj diversaj
12.00	Esperantlingva prelego
14.00	Tagmanĝo
16.00	Esperantlingva prelego
18.00	Filmo
20.00	Publika katalunlingva prelego
21.00	Vespermanĝo
22.00	Arta Vespreno (Miguel Fernández kaj Jak le Puil)

SABATON 14.10.95

10.00	Vizito al la urbeto (romiaj, barokaj, kaj modernismaj konstruaĵoj)
14.00	Tagmanĝo
16.00	Esperantlingva prelego
17.00	Filmo
18.30	Asembleo KEA
21.00	Vespermanĝo
22.00	Arta Vespreno (Sefarditaj kantoj fare de Pilar Adan) (Kabaretajo de I-no Emily Barlaston)

DIMANĈON 15.10.95

10.30	Literatura Mateno kun interveno de Gerrit Bereling (redaktoro de Fonto) Jak le Puil (redaktoro de La Kancerkliniko) kaj aliaj fakuloj.
13.00	Konkluda debato kaj rezolucio pri la kongrestemo.
14.30	Bankedo kun omaĝo al nia dojeno Salvador Gumà kaj adiaŭo.

KONGRESEJO: Teatre Monumental (Aula de Teatre) Riera, 169

KONGRESTEMO: LA TOLEREMO (De la interkompreniĝo al la toleremo. De la kulta diverseco al la rasmik-sigo)

LIBROSERVO funkcias la tutan Kongreson.

KOTIZTABELO

KATEGORIO	periodo 1 ĝis 15.9	periodo 2 poste
A Kongresano membro de KEA aŭ de aliajna Grupo	3.000	3.500
B Familiaro A	1.500	2.000
C Gejunuloj membroj de KEJ ĝis 29 jaroj	1.500	2.000
D Kongresano ne membro de KEA	4.500	5.000
E Familiaro D	2.000	2.500
F Eksterlandanoj kaj infanoj ĝis 12 jaroj		senpage

Rilate kotizojn, la valida aliĝdato estos tiu de la poštstampo. La aliĝo validos nur kiam la kotizo estos enspezata. La kotizo ne estas repagebla okaze de ne partopreno.

MANGO

Laŭ speciala interkonsento kun prestiĝa restoracio en la urbocentro, tre proksime de la kongresejo, la kongresanoj eblos tagmanĝi kaj vespermanĝi je kolektiva kaj reduktita prezo de po 1.000 p-toj ĉiu manĝo, kondiĉe ke oni antaŭmenudu. (vidu mendilon)

TRANOKTADO

	unulita ĉambro	dulita ĉambro
En hotelo tri-stela en la urbocentro	5.000	7.600
En gastejo du-stela	2.100	3.400
La LKK. antaŭvidas disponigi junularan restadejon por la junaj gekongresanoj tre favorpreze (informigu ĉe la LKK - 798 73 85 Xavi kaj Gemma)		

BANKEDO

Okazos en urbocentra restoracio, laŭ jena menuo: Speciala salato kun salikokoj, melaĝro katalunstile, ĉokoladaj kaj kremaj kukoj, pano, vino, avko, ĉampano kaj kafo (prezo 3.200 p-toj) Dum la bankedo okazos omaĝo al nia dojeno Salvador Gumà.

KUNLABORAS:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

AJUNTAMENT DE
MATARÓ

VIVO DE LA GRUPOj

Nur du grupoj sendis raportojn. Ĉu konkludi, ke nur du grupoj vivas en nia regiono? Ni atendas raportojn de la aliaj grupoj por la venonta bulsteno. Ĉiu grupo decidu, kiu estas komisiata por rilati kun SFS! Dankon.

BEZIERS :

Kunvenoj: Post la varma ripozo en somero, ni denove kunvenos laŭ tiuj datoj :

**14an de Oktobro, 18an de Novembro kaj 9an de Decembro (Z. tago),
ĉiam sabate, je la 14a horo kaj duono, en Domo de Asocioj.**

Nur okaze de la tuttaga kunveno de la 9a de Decembro (Zamenhofa tago) la rendevuo estos je la 11a h. Ni donos pliagn informojn, kiam la programo estos starigita, al tiuj, kiuj intencos festi kun ni. Ĉiuj estas kore invitatitaj.

Nia grupo ricevis batojn pro la bedaûrinda forpaso de 2 aktivej k. simpatiaj membroj, Maurice Rochard kaj Louise Lecouvreur-Lauroua; ankaŭ pro la malsano de alia grusanino, ankaŭ ne resaniĝinta. Ni esperu, ke la venontaj monatoj alportos favorajn eventojn kaj ankaŭ novajn aktiveulojn.

Stago: Verŝajne ĝi okazos, sed ne je la kutima dato pro la Nacia kongreso en Lyon.

Ni antauvidas du eblecojn : aŭ komence de Majo, aŭ prefere komence de Junio, se la estraro de Batipaume konsentos. La vetero estos tiam pli agrabla!

Ni klopodas por anstataŭigi S-ron Thierry por la 3agrada kurso; eble venos Hispano. Ni atendas lian respondon. S-ino Bernard konsentis denove gvidi kurson.

Bonan laboron al ĉiuj!

Foiro de Asocioj: nia grupo partoprenis ĝin je la 16a de Septembro. Vidu apartan raporton.

MONTPELLIER :

La kutima **Internacia semajno de Sète** disvolvigis sukcese, preskaŭ 60 personoj partoprenis (vidu la artikolon el "La Marseillaise"). Nia grupo partoprenis la foiron de asocioj kaj esperas, ke kelkaj personoj eklernos esperanton. Lastatempe ni klopodis inviti la Universalan Kongreson de 98 al Montpellier, la konata kongrespalaco "Corum" disponas pri sufiĉe multnombraj salonoj por kunveni. En Francio estas pluraj kandidatoj : Lille, Dijon, Reims... 1998 estos ankaŭ la centa datreveno de la fondo de UFE. La findecido de UEA estos konata post pluraj monatoj.

Kunvenoj:

-la **4an de Oktobro** en Maison pour tous l'Escoutaire, quartier St Martin :

organizo de la vivo de la grupo kaj raportoj pri la someraj aktivecoj

-la **8an de Novembro** en Socia Centro de AF, 410 Av. de Barcelono, La Paillade : raporto kaj diapozitivoj pri la UK en Tampere (Finnlando)

-la **6an de Decembro** en MPT L'Escoutaire, quartier St Martin
Generala kunsido de la Montpelliera kultura esperanto-centro.

DIVERSOJ :

En la kolegio de St Esteve (66) instruistino intencas prezenti esperanton al siaj gelernantoj (la federacio ankaŭ daure intencas sendi leteron al la kolegioj de la federacio, kiel klarigite en la lasta SFS).

Brigitte Michel ricevis la aprobon de instruisto de St Jean de Fos (34) apud Aniane por prezenti E-on en dek intervenoj al klaso de elementa lernejo. Si verŝajne uzos "Mazi en Gondolando", la novan vidbend-kurson, de kiu la federacio posedas kompleton por prunteponi al interesatoj.

Trois Croates, Marija, Filip et Vedran, sont venus pour la première fois à Sète pour participer à "la Semaine Internationale" au Lazaret. Organisée par le centre culturel Esperanto de Montpellier, elle fut suivie par de nombreuses nations.

CULTURE

21e SEMAINE INTERNATIONALE Des Croates pour la première fois à Sète

L'Esperanto : une langue

Marija avait souvent rencontré des espérantistes français lors de congrès universels, mais elle n'avait jamais enseigné en France. Quand le Dr Y. Vierne, présidente du C.C.E. de Montpellier, lui a téléphoné pour l'inviter à venir à Sète, elle a simplement répondu : "Konsentite !" (= d'accord !, ou littéralement : c'est consenti). Il lui fut proposé de venir avec deux élèves de son cours d'Esperanto à Zagreb, qui ainsi auraient l'occasion de participer pour la première fois à une rencontre où 10 nationalités sont représentées, (de Scandinavie à l'île Ibérique, et d'Iles Britanniques aux Balkans).

Ce sont donc deux garçons qui sont venus à Sète. La ville, la plage, la nuit, tout leur plaît... même si ce stage manque de jeunes Français(es).

Marija, quant à elle, est secrétaire de l'Union des Espérantistes de Croatie, et aussi de la Ligue internationale des Enseignants espérantistes. Elle a participé, à ce titre, à divers congrès universels : à Valencia (Espagne) en 93, à Séoul (Corée) en 94, et à Tampere (Finlande) en 95. Les prochains auront lieu à Prague (République Tchèque) et Adélaïde (Australie)... et peut-être en France dans les années suivantes, car cela ne s'est pas vu depuis 1956 (à Marseille) ! Et puis il est temps que la France s'ouvre au monde entier par l'organisation de ce genre d'événement... La Chine l'a bien fait en 86 (Pékin) et le Royaume-Uni en 89 (Brighton) !

Pour en revenir à la Semaine internationale de Sète, Marija enseigne aux "tout débutants la méthode directe, et s'aide d'un cours vidéo de la BBC "Mazi en Gondolando". L'intérêt des méthodes directes est que l'enseignant n'a pas besoin de connaître la langue de l'élève.

Elle peut enseigner à des Français, des Catalans et

des Danois en un même cours.

Pour le " cercle de conversation", c'est Mario Guzzi qui s'en occupe ; cet ancien directeur d'école italien enseigne l'Esperanto depuis 50 ans en Italie et en Allemagne. Mario était déjà à Sète il y a deux ans, et avec lui on rigole beaucoup. 18 personnes parlent déjà l'Esperanto suivent son cours.

A leur retour, ces personnes feront connaître l'Esperanto dans leur ville (Allemagne, Catalogne, Pays de Loire, Aquitaine, Provence, Midi-Pyrénées et aussi Languedoc).

Si l'Esperanto est une langue très utile pour ceux qui la pratiquent, il reste souvent inconnu de nos contemporains qui ont autant de mal à comprendre les étrangers, et surtout les nouveaux arrivants de Hongrie, des pays slaves ou des Balkans. D'autre part, les coûts de traduction des organismes internationaux nous font penser qu'un jour l'idée de langue commune paraîtra moins étrange qu'aujourd'hui...

Et sous les pins du Lazaret, il y a aussi un 3e groupe d'étude qui, sur la base d'un roman "La kormoranoj ankorau ne revenis" (= les corromans ne sont pas encore de retour) de Nandor Gion (poète hongrois) travaille les points de grammaire chatoiseux et les finesse de style de l'écrivain ; tout ceci se passe sous la conduite de M. Pierre Babin, directeur de la Maison culturelle espérantiste de Grésillon, à Baugé (Maine-et-Loire), M. Babin s'occupera aussi d'organiser les examens de l'Institut français d'Esperanto en fin de semaine. "Agrabilaj ferioj al ciuj !" (= bonnes vacances à tous).

Pour tous renseignements sur l'Esperanto, les cours à Montpellier, Béziers et sur les stages à Sète et Agde, ainsi que sur les possibilités de cours par correspondance, écrire à : Esperanto, Dr Y. Vierne 5, rue du Dr Roux, 34000 Montpellier.

*Du gazetoj, "La Marseillaise" (maldekstre)
kaj "Le Journal de l'Ariège" pli komplete
(dekstre) reportis pri la 21a Semajno de Sète.
Gratuloj al la organizintoj de tiu sukcesa
aranĝo ! Ankau al la konataj geaktoroj el
Béziers !*

*Notinde, ke la formato de ambaù artikoloj
estis fakte pli granda.*

Comme chaque année, début septembre, s'est déroulée à Sète la semaine internationale, organisée par le centre culturel Espéranto de Montpellier. Cinq Ariégeois s'y sont rendus et dix nations y étaient représentées. Il y avait, entre autres, trois Croates.

Marija avait souvent rencontré des espérantistes (ou espérantophones) français, lors de congrès universels, de séminaires, conférences d'enseignants ou autres festivals, mais elle n'avait encore jamais enseigné en France.

Quand le Dr Y. Vierne, présidente du CCE de Montpellier, lui a téléphoné pour l'inviter à venir à Sète, elle a simplement regardé son calendrier et de suite répondu : "Konsentite !" (= d'accord !, ou littéralement : c'est consenti). Il lui fut proposé de venir avec deux élèves de son cours d'Esperanto à Zagreb, qui ainsi auraient l'occasion de participer pour la première fois à une rencontre avec des personnes de toute l'Union Européenne. Les deux jeunes filles qui devaient faire le voyage avec Marija ont été retenues pour des prestations chorales et de majorettes dans des villages croates en reconstruction. Ce sont donc deux garçons qui sont venus à Sète : Filip et Vedran ; la ville, la plage, la nuit, tout leur a plu... même si le stage manquait de jeunes Français (es).

Marija, quant à elle, est secrétaire de l'Union des Espérantistes de Croatie, et aussi de la ligue internationale des enseignants espérantistes. Elle a participé, à ce titre, à divers congrès universels : à Valencia (Espagne) en 93, à Séoul (Corée) en 94, à Tampere (Finlande) en 95. Les prochains auront lieu à Prague (République tchèque) et Adélaïde (Australie)... et peut-être en France dans les années suivantes, car cela ne s'est pas vu depuis 1956 (à Marseille) ! Et puis, il est temps que la France s'ouvre au monde entier par l'organisation de ce genre d'événement... la Chine l'a bien fait en 86 (Pékin) et le Royaume-Uni en 89 (Brighton) !

Deux acteurs espérantistes de Béziers :
Fernande et Jean Pierre

Pour en revenir à la semaine internationale de Sète, Marija y a enseigné aux "tout débutants" par méthode directe à l'aide d'un cours vidéo de la BBC, "Mazi en Gondolando". L'intérêt des méthodes directes est que l'enseignant n'a pas besoin de connaître la langue de l'élève, et la jeune Croate a pu enseigner à des Français, des Catalans et des Danois (... qui n'avaient pas encore de langue commune) en un même cours. Pour le " cercle de conversation", cette fois-ci, c'est Mario Guzzi qui s'en est occupé. Cet ancien directeur d'école italien enseigne l'Esperanto depuis 50 ans en Italie et en Allemagne. 18 personnes ont suivi son cours et beaucoup rigolé (demandez à Edwige). Ils ont travaillé sur la base d'expériences personnelles, de proverbes, de poèmes, etc. A leur retour ces personnes font connaître l'Esperanto dans leurs villes d'Allemagne, Espagne, Pays de Loire, Aquitaine, Provence, Languedoc et Midi-Pyrénées.

Si l'Esperanto est une langue très utile pour ceux qui la pratiquent, il reste souvent inconnu de nos contemporains qui ont tant de mal à comprendre les étrangers, et surtout les nouveaux arrivants Magyars, Slaves, Baltes ou des Balkans. D'autre part, les coûts de traduction des organismes internationaux nous font penser qu'un jour, l'idée de langue commune paraîtra moins étrange

qu'aujourd'hui. Et sous les pins, à la Corniche, il y avait un 3e groupe d'étude qui travaillait les points de grammaire chatoiseux et les finesse de style de l'auteur Nandor Gion (poète hongrois de Voivodine, en Yougoslavie) dont l'œuvre "La Kormoranoj ankora ne revenis" (les corromans ne sont pas encore de retour) a inspiré un film primé en Hongrie. C'est Pierre Babin qui dirigeait ce groupe ; il est directeur de la maison culturelle espérantiste de Grésillon, à Baugé (Maine-et-Loire) où ont lieu de nombreux stages de Pâques à fin août. Il a également organisé les examens de l'institut français d'Esperanto en fin de semaine. Edwige a passé le certificat d'études pratiques, Claude l'oral du certificat de capacité (pour enseigner) et Christian l'écrit du "pédagogique" (pour former), nous souhaitons bonne chance à ces trois Ariégeois espérantistes convaincus.

Bien évidemment, le tourisme et la culture étaient partie intégrante de cette semaine internationale, et le dimanche soir, c'est le groupe de Béziers qui est venu présenter plusieurs sketches de différents auteurs. Ils reçurent moult applaudissements des participants.

Pour tous renseignements sur l'Esperanto, sa diffusion et pratique en Ariège : 61.68.04.48, 61.60.86.83 et 61.68.17.44

CE NIAJ NAJBAROJ :

Katalunio: Kiam vi ricevos tiun-ĉi bultenon, disvolvigos la Kataluna Kongreso en Mataró. Ĉiuj grupoj de la federacio estis informitaj sufice frue. Se vi estas izolita, restas la ebleco partopreni la finon de la kongreso, kies programon vi povos legi sur la paĝo [Sa](#). Pluraj federacionoj intencas partopreni kaj raportos por vi en la venonta bulteno.

Provenco: kelkaj rendevuoj -

-la 14an kaj 15an de Oktobro : Rodana Rendevuo en Avignon ("La Souvine"). Dennis Keefe, fakulo pri la organizado de lingvoprogramoj en la Universitato de Tours, montris kiel instrui al komencantoj.

-la 4an kaj 5an de Novembro : aŭtuna stago en Peymenade (O6), tri kursoj.

-la 10an de Decembro : Zamenhofa tago en Avignon; prelego de M. Duc Goninaz, lumbildoj de M. Hunninck/

-la 16an kaj 17an de Marto 1996 : Printemps tago en Apt (84)

-la 4an kaj 5an de Majo 96 : Kongreso de la Provence federacio en La Baume-lés-Aix.

Detaloj pri tiuj diversaj arangoj estas haveblaj de SFS, kiu regule ricevas la bultenon de Provenco.

NDLR: Ni bedaŭras, ke la kongreso de Provenco okazos samdate kiel la nia en Chamborigaud, sed kion fari, kiam la Paskaj ferioj finiĝos la 29an de Aprilo kaj la nacia kongreso okazos de la 16a ĝis la 19a de Majo?

Sud-Pireneoj :

Nia amiko Jorgos ĉiam aktivas en Ariège, malgraŭ plenpla horplano.

Horo-stago estas planita kiel tradicie en "La Freychède-Montferrier" en **Februaro**. Gin gvidos Zdravka Bosčeva, junia **Bulgarino**.

Versajne, pro nova urbestraro simpatianta al E°, baldaŭ strato en St Félix de Rieutort portos la nomon "Rue de l'Espéranto".

*****

ZEOj:

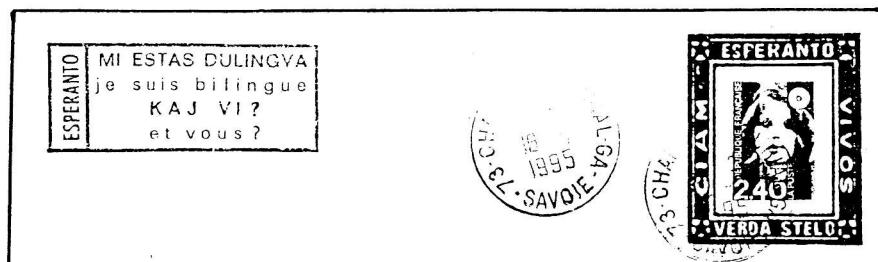
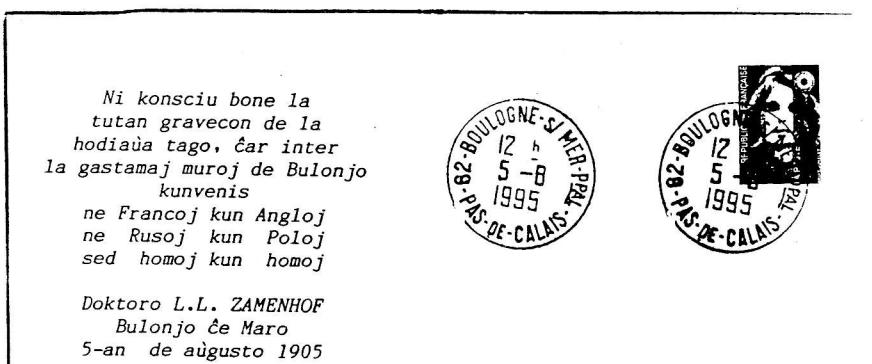
Nia amiko Raymond Boré listigis 125 ZEOjn en Francio. Temas pri Objektoj, kiuj portas la nomon "Esperanto" aŭ "Zamenhof", ekzemple vojoj, stratoj, monumentoj, parkoj, ktp. Eble la 126a estos en Ariège.

En nia regiono ili estas:

Alès/30 : Rue Z (1959), Baixas/66 : Place Z, Rue Z (1947), Béziers/34 : Rue Z (1976), Carcassonne/11 : Rue Z (1955), Montpellier/34 : Rue Z (1979), immeuble E (1980-1981), Nîmes/30 : Rue Z (1968), Rue E (1994), Perpignan/66 : Rue Z (1936), Quillan/11 : Rue Z (1964), Rivesaltes/66 : Rue Z (1954).

Kovertoj :

Ambaŭ estis senditaj de R. Boré, la unua okaze de la 90a datreveno de la kongreso de Boulogne-sur-Mer. La dua montras ruzecon de RB. En la dekstra angulo de la koverto estas verda glumarko kun teksteto en esperanto. Restas blanka spaco en la centro de la glumarko, kie estas glata normala (verda) poštmarko. La tuto havas tre specialan aspekton, kiun nek la poštisto, nek la ricevonto ne rimarki...

Leteroj al kaj el la Ministerio pri Edukado pri la instruado de Esperanto:

Melle J.BONY
Rés. Prés d'Arènes 2
247 rue F.de Lesseps
34000 MONTPELLIER

Montpellier, le 17.07.95

Monsieur François BAYROU
Ministre de l'Education Nationale
110, rue de Grenelle
75007 PARIS

Monsieur le Ministre,

Ancien professeur d'enseignement général dans les collèges / Lettres-Histoire-Géographie, j'ai enseigné et continue d'enseigner l'ESPERANTO .

J'ai fait la connaissance de cette langue, il y a trente ans, et mon émerveillement renait à chaque rencontre internationale qu'il m'est donné de vivre .

Alors que l'Europe s'élargit et donc que les difficultés dans le domaine de la communication vont, elles aussi, s'élargissant, ainsi que les coûts que génère le système actuellement en place, est-il si déraisonnable de souhaiter que la solution que présente l'ESPERANTO soit étudiée - comme a décidé de le faire votre collègue italien M.Lombardi - et que l'option ESPERANTO soit offerte aux élèves des classes primaires - la valeur propédeutique de l'ESPERANTO ayant été déjà démontrée ?

Je vous prie d'agrérer, Monsieur le Ministre, l'expression de mes respectueuses salutations .

MINISTERE
DE L'EDUCATION NATIONALE,
DE L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR,
DE LA RECHERCHE
ET DE L'INSERTION PROFESSIONNELLE

Paris, le 28 AOUT 1995

Direction des Ecoles

Sous-direction des enseignements

Bureau des programmes
et des contenus d'enseignement (DE C 1)

Affaire suivie par Patricia LE GALL

☎ : 49 55 31 54

Mademoiselle,

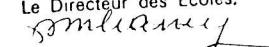
Vous avez bien voulu appeler mon attention sur l'intérêt que vous portez à l'enseignement de l'espéranto à l'école élémentaire.

Il n'est pas actuellement envisagé de développer un enseignement dans cette langue internationale.

Toutefois, jetant les bases d'une révision progressive de la politique d'enseignement des langues dans le système éducatif français, le nouveau contrat pour l'école prévoit que les élèves reçoivent dès l'école élémentaire une initiation à une des langues retenues pour le lancement de l'opération (anglais, allemand, arabe, italien, espagnol, portugais).

Cette première sensibilisation se fera dès le CE1 à compter de la prochaine rentrée. L'objectif de cet apprentissage est de faire progresser, à tous les niveaux, la compétence en langue étrangère et de préparer les jeunes à leur vie de citoyen européen en leur donnant les outils nécessaires à la communication.

Veuillez agréer, Mademoiselle, l'expression de ma considération distinguée.

Pour le Ministre et par délégation.
Le Directeur des Ecoles.

Marcel DUHAMEL

Mlle J. BONY
Rés. Prés d'Arènes 2
34000 MONTPELLIER

DE C 1 /plg/N° 376

UNIVERSALA KONGRESO

Kongresa Rezolucio

Universala Esperanto-Asocio,
salutante la 50-jaran jubileon de Unuiĝintaj Nacioj,

diskutinte pri la temo "Ni, la popoloj: unu mondo aŭ disaj eroj?" kadre de sia 80-a Universala Kongreso de Esperanto, kie kunvenis 2443 kongresanoj el 68 landoj de ĉiuj kontinentoj,

memorigante, ke la Esperanto-movado laboras jam de pli ol unu jarcento por disvastiĝi konsciencoj pri la homaj rajtoj, inkluzive de lingvaj rajtoj, kaj por estigi pacan interkompreniĝon inter la homoj de ĉiu lando,

alte taksas la kontribuojn de Unuiĝintaj Nacioj al la pacifikaj solvoj de konfliktoj, al la tutmondigaj de la koncepto pri homaj rajtoj, kaj al la konservado de la vivmedio,

esperas, ke per komuna kaj urĝa klopodo de la membrostatoj de UN tiaj agadoj farigos pli efikaj kaj rezultodonaj, interalie per ĉesigo de ĉiuj programoj por evoluigi armilojn de amasa detruado,

substrekas la nepran bezonon aktualigi la Ĉarton de UN por respondi al nuntempaj postuloj kaj aperontaj defioj, inkluzive ĝian demokratiiglon kaj rekon sideron de la principio de senkondiĉa stata suvereneco,

alvokas la membrostatojn de UN trovi vojon al pli rekta kaj egaleca partopreno de la popoloj en la debatoj kaj decidoj de la Organizo, kaj lige kun tio

emfazas, ke la lingvo Esperanto prezentas elstaran rimedon por tutmonda sendiskriminacia komunikado, je niveloj interstata, interpopola kaj interhomla, laŭ la celoj de Unuiĝintaj Nacioj kaj en la spiritu de la Ĉarto.

80° Congrès Universel de Tampere (FL)

Résolution du congrès

L'Association Universelle d'Espéranto,

saluant le 50° anniversaire des Nations-Unies, **ayant discuté** sur le thème "Nous, les Peuples -un monde ou des éléments désunis ?" dans le cadre de son 80° Congrès Universel d'E°, où se sont réunis 2443 congressistes de 68 pays de tous les continents,

rappelant que le mouvement Espéranto travaille déjà depuis plus d'un siècle pour propager la conscience des droits de l'homme, y compris les droits linguistiques, et pour faire naître l'intercompréhension entre les hommes de tous les pays

apprécie hautement les contributions des Nations-Unies pour une solution pacifique des conflits, à l'universalisation du concept des droits de l'homme, et à la conservation du milieu vivant,

espère que, par un effort commun et urgent des Etats-membres des Nations-Unies, de telles actions se feront plus efficaces et fécondes par l'arrêt, entre autres, de tous les programmes d'évolution des armes de destruction massive, **souligne** le besoin inéluctable d'actualiser la Charte des Nations-Unies pour répondre aux exigences actuelles et aux défis qui vont se manifester, y compris la démocratisation et la reconsideration du principe de l'inconditionnelle souveraineté de l'Etat,

appelle les Etats-membres des Nations-Unies à trouver une voie paritaire directe pour la participation des peuples dans les débats et décisions de l'Organisation et, en liaison avec cela **souligne avec insistance** que la langue E° présente un moyen éminent pour une communication mondiale sans discrimination, aux niveaux des états, des peuples, des hommes, selon les buts des Nations-Unies et dans l'esprit de la Charte.

Vojagī per Esperanto

Jes, ni povas, devas vojaĝi per esperanto. Kiel ni jam spertis pasintjare, tiu vojaĝmaniero estas tute eksterordinara. Ĉi-jare ni vizitis Skandinavion kaj Finnlandon dum unu kaj duona monatoj, de Junio ĝis la fino de Julio. Ankoraŭfoje ni estis akceptataj, gastigataj de esperantistoj (pere de "Pasporta Servo") en tiuj landoj. Inter la multaj anekdotoj ni povas rakonti du aŭ tri :

-en Oslo (Norvegio) ni estis gastigataj de fraulo, kiu, plie, scipovis la francajn lingvojn. Tamen li logis en malnova familia domo, konstruita el ligno kun sufice granda ĝardeno kaj gazono, do okazis al ni tondi la gazonon laŭ antikva manamašino, kiu tre lacigas vin, ĉar vi devas per la forto de viaj brakoj funkciigi tian aparaton ! En tiu domo ni devis prepari mangajojn, ĉar la ĉefaj logantoj fidis nin pri tio.

-en Finnlando (Jyväskylä, 300 km norde de Helsinki) ni estis gastigataj de viro, kiu logis sola, disiginta de sia edzino antaŭ pluraj jaroj. Li lasis al ni sian propran dormoĉambron kaj liton, kaj ĉiutage proponis al ni francan vinon aŭ vodkon. Ankaŭ li veturigis nin al sia kampara domo ĉe lago, kie oni povis uzi lian propran boaton kaj plukî fungojn (boletojn) ! Alifoje, li kondukis nin al speciala domo, kie estis saunoj, unu fumplenigita, la alia normala, kie ni povis sauni. Poste, kun kelkaj el liaj amikoj, bedaŭrinde ne-esperantistoj, ni kune mangis boletojn, kiujn ni mem estis kuirintaj.

-fine, en Helsinki, antaŭ nia foriro, ni mangis kun 4 esperantistoj kaj ni decidis fondi asocion kontraŭ la disvolviĝo de Esperanto, tiom bona estas la nuna situacio por la interrilatoj...

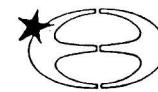
Vojagū per esperanto, estas la taûga tempo.

Gérard Paing kaj Henryka Olek

NDLR : la nova "Pasporta Servo" aperis kun 800 adresoj en pli ol 60 landoj. Sajne la nombro da adresoj iom malkreskis, eble pro la neregula aperado de P.S. Kvankam SFS plurfoje reklamis por PS, la nombro da gastigantaj adresoj en nia regiono malkreskis ĝis du. Ĉu nia regiono ne estas gastigema ?

KELKAJ NOTOJ PRI LA 80-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

TAMPEREO (FINNLANDO) DE LA 22-a ĜIS LA 29-a DE JULIO 1995

- Pli ol 2400 partoprenintoj el 78 landoj.
- Krom dum la du unuaj tagoj, bela vetero pli kaj pli bela, suna kaj varma.
- Unafoje en la historio de UEA, ~~Aziano~~ prezidantigis; temas pri Koreano Lee Chong-Yeong.
- Renée Triolle, eksprezidentino de UFE, estis elektita kiel nova vicprezidentino de UEA.
- Tro multaj programeroj kaj ĉiuj tro mallongaj (1 horo maksimume); tamen ĉiuj tre interesaj.
- Belega, tre tauga kongresejo moderna: ĝi estas nur 5 jarago.
- Tampere estas tipa finna urbo, la tria kun 185000 enloĝantoj, post Helsinki kaj Espoo (tute apud Helsinki)

Sed, kie estas tiuj enloĝantoj? oni rajtas sin demandi pro la nekredebla trankvileco de la stratoj, ĉe tago.

Tampere situas inter 2 lagoj kaj kompreneble meze de arbaroj, kiel ĉiuj finnaj urboj.

- Aperis multaj artikoloj pri la kongreso en lokaj kaj naciaj gazetoj.
- Dum la UK, okazis geedziĝo inter 2 Svedoj.
- Dum la ekskursoj, profesiaj geĉiceronoj el la urba turismoficejo parolis esperanton, kaj ĉe busaj gešoforoj diris

kelkajn vortojn.

- Iun vesperon, mi eniris restoracion kaj tuj petis menuon skribitan en la angla, ĉar mi ne sufice bone kompre-

-nas la finnan lingvon. Servistino alportis ĝin al mi kaj mi konstatis, ke ankau kuſis menuo en ... esperanto.

Mi tuj gratulis servistinon kaj estron de la restoracio.

- Kontraŭe, en somera studentloĝejo, nur la anglan mi devis uzi.
- En Tampere same kiel en Helsinki, staras 2 katedraloj,unu luterana kaj unu ortodoksa (au grekkatolika).
- Apud la libroservo, estis budo titolita "Farita en Finnlando" kie oni povis aĉeti diversajn utilaĵojn el betula ŝelo kaj belegajn ellignajn tulipojn.
- Dum la solena malfermo de la kongreso, la Prezidinto J. Wells, fermis la 21-jaran periodon de la movadaj kritikoj kontraŭ Lapenna kiel UEA-a prezidanto.
- Ĉi-tiu UEA-an kongreson en Tampere, partoprenis 5 anoj de nia esperantofederacio (Annick Tora, S-ino Laurenti, G. Paing, Henrika Olek, krom mi), J. Couderc kaj ge-Loisel el Provenco kaj 3 Tuluzanoj.
- Ĝis baldaŭ en Prago (1996) kaj Adelaido (1997).

Louis Ensuque

LE 80ème CONGRES INTERNATIONAL D'ESPÉRANTO s'est déroulé cet été à Tampere, Finlande, avec la participation de 2443 délégués de 68 pays.

Le thème du congrès: "Nous, les peuples, un monde ou des atomes dispersés", en relation avec le cinquantenaire des Nations Unies, a fait l'objet de nombreux débats et conférences. Dans sa résolution finale, le congrès résumait les apports essentiels des Nations Unies, mais espère que les états-membres s'efforceront de rendre efficace l'action de l'organisation mondiale, pour la résolution pacifique des conflits, l'universalisation du concept des droits de l'homme, et la protection de l'environnement. La Charte des Nations Unies est à réactualiser, et le principe de la souveraineté inconditionnelle des états est à reconsiderer.

Le comité de UEA (Association Universelle d'Espéranto) a élu un nouveau bureau dont le président, le Professeur Lee Chong-Yong est coréen. C'est la deuxième fois qu'un asiatique est à la tête de l'association. La vice-présidente est une Française, Renée Triolle, qui pendant plusieurs années a été la présidente de l'Union Française pour l'Espéranto. Marc Fettes, secrétaire général, vient du Canada. Les autres membres du bureau sont Michela Lipari (Italie), Fred de Geus (Pays-Bas), Povilas Jegorovas (Lituanie), Amri Wandel (Israël). Deux nouvelles associations ont été officiellement admises: l'Association roumaine et l'Union Togolaise pour l'Espéranto.

Pour la première fois, l'Université internationale du Congrès a été organisée en collaboration avec l'Académie Internationale des Sciences de San Marino -- avec une session d'exams en espéranto sur l'informatique et sur l'astronomie. Par ailleurs, comme à l'habitude, le service de librairie a proposé de nombreux titres nouveaux. Différents auteurs comme Marjorie Boulton (Grande-Bretagne), Ivan Naumov (Russie), Eduard V. Tvarozek (Slovaquie), ... ont dédicacé leurs œuvres.

Un programme culturel riche et attrayant couronnait cette manifestation: le théâtre Espéranto de St-Pétersbourg, l'actrice Jadwiga Gibezyńska (Pologne), le chanteur Jacques Le Puil (France), le barde Michaïl Bronstein (Russie), le groupe rock Personne (Scandinavie), la famille De Castro (Brésil), le groupe Asorti (Lituanie) ont reçu un accueil enthousiaste des congressistes.

La semaine suivant ce congrès universel, c'est le 51ème Congrès International des jeunes espérantistes qui s'est tenu près de St-Pétersbourg, avec la participation de quelque 330 jeunes espérantophones de plus de 40 pays. Participants 11 Français. Le thème "les jeunes qui agissent" a été bien illustré par la richesse et la variété des conférences et débats. L'association mondiale des jeunes espérantistes a également renouvelé une partie de son conseil d'administration. S'est ajoutée au programme une découverte culturelle de la Russie par des excursions, des cours de russe, etc. Le prochain congrès aura lieu pendant l'été 1996 en Allemagne.

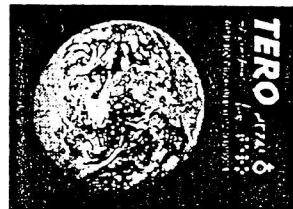
REAGOJ kelkfoje estas fruktodonaj. Post la alvokoj en E°-gazetoj "Vienon oni mutigas", esperantistoj skribis al la intendanto de Radio Vieno, substrekante la gravecon de informado en la internacia lingvo. Denove estas audeblaj tri elsendoj en E° dimanĉe, je la 4,30 UTC, je la 12,30 kaj la nova je la 15,30. La programoj estas kapteblaj laŭ la kutimaj frekvencoj: 6155 kHz (49m) kaj 13730 kHz (22m). Kial ne sendi dank-leteron franclingve al la intendanto : Prof. Paul Lendvai, Intendant ORF-Internacia AT-1136 Wien Aŭstrio?

Estas nun risko, ke la internaciaj elsendoj de Pola Radio ne plu estos elsendataj persatelite, do ankaŭ ne plu la E°-elsendoj. Ĉu nova ŝanco por E° malaperos? Skribu al Pola Radio, E°-redakcio, pk 46, PL-OO-977 Warszawa, Pollando.

MALKLERECO: Intervjuita dum la interkelta festivalo en Lorient pri la bretona lingvo, la reprezentanto de la muzikgrupo Tri-Yann asertis, ke ĉiu lingvo vehiklas ioman poezion... krom esperanto. Adreso de Tri Yann B.P.49 44260 Savenay

Dum elsendo de "Radio Courtoisie" la 7an de aŭgusto, S-ino Brigitte Level (8,Rue Roquépine 75008 Paris), vic-prezidentino de la asocio "defendo de la franca lingvo", deklaris : "Se vi lernas Esperanton, vi povos peti kafon, vi povos informiĝi pri la horo de trajno, sed mi ne kredas, ke ekzistas literaturo en E°; tio estas granda manko, granda diferenco" ... Se vi mem regule legas librojn en E° aŭ uzas la internacian lingvon ne nur por peti kafon, sciigu al ŝi !

POŠTKARTO: sur unu flanko estas videbla kolora, ofseta Nasa-foto pri la tero fotita el la spaco kun mallonga teknika resumo pri nia planedo, kun surskriboj en E°, brajlo kaj morsa. Por 100 ekz. : 40 NLG + 15% send-kostoj. Eldonejo Ernesti, Talwiesenstrasse 150, CH-8055 Zürich, Svisio.

ĈINA INSTRUISTO instruas esperanton al 45 infanoj, de 7jaraj gis 9jaraj kaj serĉas samagajn infanojn por korespondi. Shen Chengru 935-203 Bao Fu Si, Zhongguancua 100086 Beijing, Ĉinio.

BELA DONACO por viaj infanoj, genepoj, genevoj estas esperanto-puzlo, kiu prezentas esperanton lude. Krome, ĉiu belkolora donaco-pakaĵo entenas reklamon por E°-lernado. La profiton de la vendo oni uzos por venigi kroatajn infanojn al Greqiljono okaze de la paskaj internaciaj renkontoj. Unu ekzemplero de la puzlo kostas 10OF (sendo entenata). Mendi al Take-E°, RN 83 Rue de Tiefenbach 68920 Wintzenheim

Karay,
mark al TAKE mi pasigis ĉe-jore la monatojn
julio en Francio por perfektilo en la franca
lingvo. Dum tiu resto mi desegnis tiun
domon por puele vendita dum Kristnasko.
La profito de ties vendo helpos parte al
venigo de kroataj infanoj al GRESIULON dum
la paskaj infanrenkontoj, parte al termina-
logio laboro.
Antauan dankon pro via helpo!

Uma Beres
KROATIO

EURODEPUTITOJ: G. Pirlot, UEA-delegito en Belgio, skribis al la Eŭro-deputitoj de sia lando, petante ilin sin esprimi pri E°. 13 el ili respondis pozitive kaj permesis konigi ilian vidpunkton (la teksto dupaĉa estas havebla de SFS). R. Boré skribis sammaniere al la 87 francaj Eŭrodeputitoj, mencianta la aperon de "le défi des langues" kaj de "l'homme qui a défié Babel". Kiom da ili respondos ?

KIU POVAS HELPI al tiu cina samideano, kiu nune laboras en kultura centro de Ukrainio kiel tradukisto (la centro estas financata de ĉina kaj litova kompanioj) ? Li ricevis stipendion de la litova kompanio por labori eksterlande (!) kaj aĉeti ĉinlingvajn ĵurnalojn de universitata aŭ instituta biblioteko. Li ankaŭ laboros senpage en la biblioteko, se li povos disponi pri loĝejo senpaga. Plie li kapablas instrui jogon, la ĉinan lingvon, la ĉinan tradician medicinon, kosmetikon kaj maldikiĝon. Lia adreso : Wang Huai Pu, poštkesto 152, Nikolaev 327001 Ukrainio

ASTERIKS: Du novaj albumoj de Asteriks aperis ĉe Kroata Eldonejo, "Asteriks gladiatoro" kaj "Asteriks kaj Kleopatra". Por la lasta, 14 litroj da tuco, 30 penikoj, 62 molaj krajonoj, 1 malmola krajono, 27 skrapgumoj, 38 kilogramoj da papero, 16 skribmašinaj rubandoj, du skribmašinoj kaj 67 litroj da biero estis necesaj por ĝia realigo... Nun pretigas "Asteriks kaj la Normanoj", tradukita rekte el la franca originalo, sekvas 7 aliaj albumoj

Profesoro JANTON pretigis franclingven la esperantan tradukon de teksto skribita de Zamenhof en la rusa. La franclingva titolo : "Le Hillélisme, projet de solution de la question juive". La 134paĝa libro aperos fine de 95, eldonos ĝin la Fakultato de Clermont-Ferrand; aŭtaǔmendo ĝis la 15a de Decembro : 80F + sendokostoj 2OF (poste 1OOF +2OF). Mendilo estas havebla de SFS aū mendu rekte al Association des Publications de la Faculté des Lettres et Sciences Humaines (ceko je tiu nomo), Université Blaise Pascal 63037 Clermont-Ferrand Cedex 1.(referenco : L.L. Zamenhof, Le Hillélisme).

NDLR : Ce texte de L.L. Zamenhof a été publié en russe en 1901; détruit dans les flammes du ghetto de Varsovie, il n'en reste qu'un exemplaire d'origine. Il a été traduit en 1972 en espéranto par un Russe émigré, A. Holzhaus. P. Janton vous présente la version française, précédée d'un introduction qui explique pourquoi Zamenhof s'est éloigné du sionisme pour proposer le Hillélisme à un peuple "universellement humain". Ce texte contient des analyses et des intuitions toujours d'actualité.

Nacia Kongresode1996:

Kiel indikite sur p.3 , la programo estas jam fiksita grandlinie. Respondecas CERL, 7, Rue Major Martin, 69001 Lyon Tel : 78 83 67 08. Jen la kongreskotizoj :

	1a periodo ĝis 15/12	2a periodo ĝis 31/03	3a periodo	unutage
1. Unuopulo	300 F	350 F	400 F	120 F
2. Paro	500	575	650	200
3. Senlaborulo	150	150	150	90
4. Studanto	150	150	150	90
5. Junuloj 12-18j	100	100	100	60

(junuloj malpli ol 12j kaj eksterlandanoj : senpage)

Kongresejo en Villeurbanne, eventuala logado en Hotelo Campanile fronte al la stacidomo Part-Dieu (ĉambro por 1,2 aū 3 personoj : 2OOF); transporto de la hotelo al la kongresejo per metroo.

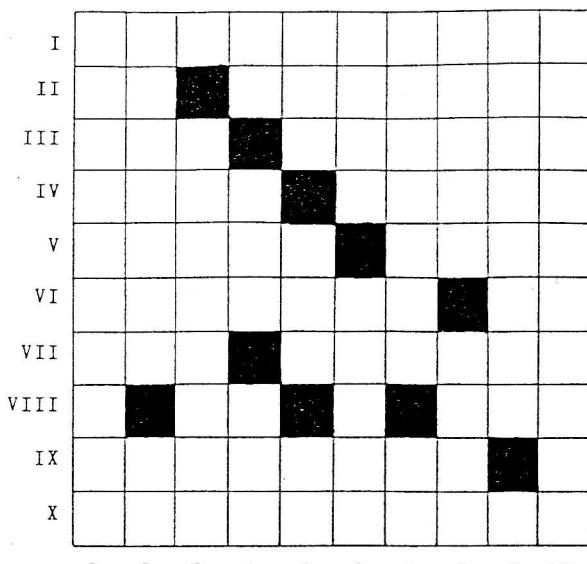
KOTIZOJ Ufe/Uea:

Vi trovos ĉi-poste la diversajn kotizojn, ne aperas la parto de la aligilo pri donoj kaj membroj bonfarantaj (kompreneble je via dispono). Ĉeko je la nomo de E°-France; Adreso : 4bis,Rue de la Cerisaie 75004 Paris

I - COTISATIONS NATIONALES : du 1.10.95 au 31.09.96 pour s'informer et participer à l'action en France	Prix FF Membre 1 (**)	Membre 2 (*)	Membre Code
UNION FRANCAISE POUR L'ESPÉRANTO (U.F.E.)			
Membre actif : carte de membre, abonnement à France Esperantisto et Esperanto Actualités. Participe à l'élection du comité de l'U.F.E.	280		FMA
Membres actifs couples : idem membre actif, deux cartes de membres, deux voix à l'élection du comité et un abonnement aux revues	420		PK1 PK2
Membre simple : carte de membre et 4 numéros d'Esperanto Actualités.	160		FSM
Membre à vie : paye une seule fois sa cotisation et bénéfice des avantages d'un membre actif.	5 600		FDM
ORGANISATION DE LA JEUNESSE ESPÉRANTISTE JEFO			
Membre actif JEFO (moins de 30 ans au 01/10/95) : a le droit de vote au comité de JEFO et reçoit JEFO-INFOMAS (France), KONCIZE (Europe)	150	JSM	
Etudiant, Chômeur, Sechirire, Appelé		JMM	
Membre actif JEFO-UFE (moins de 30 ans au 01/10/95) membre actif de JEFO et membre actif de UFE	90	JMA	
Membre actif JEFO-UFE (moins de 30 ans au 01/10/95) membre actif de JEFO et membre actif de UFE	280		
II - COTISATIONS INTERNATIONALES : du 1.01.96 au 31.12.96 pour une ouverture sur le plan mondial			
ASSOCIATION UNIVERSELLE D'ESPÉRANTO (U.E.A.)			
Membre avec l'annuaire (parution en juin/juillet)	120	UMJ	
Membre avec l'annuaire et abonnement à la revue ESPÉRANTO	300	UMA	
Membre à vie	7 500	UDM	
Membre avec petit guide (1ère partie de l'annuaire).	50	UMG	
ORGANISATION MONDIALE DE LA JEUNESSE ESPÉRANTISTE TEJO			
Membre moins de 30 ans avec l'annuaire, les revues : Kontakto et Tejo Tumonde. (pas pour les groupes)	120	MJT	
Membre moins de 30 ans avec l'annuaire, les revues : Kontakto, Tejo Tumonde et Esperanto (pas pour les groupes)	300	MAT	
Les membres de TEJO sont membres d'U.E.A.			
Sommes à reporter			

DISTRA PAGO

Krucvortoj:

HORIZONTALE

- I) Foliplena ĉambro.
- II) Tendenc(o) / Radike inter la nubo(j).
- III) s : Multe da homoj, ekde la lasta / Fajra gem(o).
- IV) Tropika serpent(o) / Ĝ(i) ne sufiĉas por paeljo.
- V) Efik(i) kiel trafa ŝerco / Nederlanda limo.
- VI) Lornolens(o) / Duonpugo.
- VII) Ĉiu vir(o) / Ne perdu ĝin oratoro !
- VIII) s : Atomo aŭ atoma ! / Mortu bestetaĉo !

IX) Jarfine.

X) Ni ĉiu(j).

s : sone

VERTIKALE

- 1) Lia iama rajdobeesto flugis.
- 2) Malfacile malfaciligi / Ene de la koro.
- 3) Insula puzl(o).
- 4) s : Ĉe vi aŭ ĉe mi, ekzemple / Energifont(o) / Tropeza bird(o).
- 5) Ne ĉiu(j) / Velstang(o) / s : Pagilo.
- 6) Arab(o) en la maro ?! / Hebreja ĝentilajo.
- 7) Helena historiist(o) / s : Rozploro.
- 8) Senfinig(i) / Malsana ŝvelig(o).
- 9) Germana imperiestrin(o).
- 10) Iamaj italianoj.

B. BERTHONNEAU

I	K	O	N	S	O	N	A	N	T	O
II	O	R	A	N	G	U	T	A	N	G
III	M	N	Z		R	A	L	I		i
IV	P	i		S	O	N	V	i	v	
V	A	T	E	N	C	B	K			
VI	R	O	F	M	A		A	K	U	3
VII	A	R	L	E	K	E	N	A	D	U
VIII	T	I	U		i	S	K	I	A	T
IX	I	N	V	E	R	T		R	R	R
X	V	K			F	O	R	I	N	T
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10										

Solvaj de la 133-2

Ça leur apprendra à oublier le breton

Un habitant de Lannédern, mécontent de la portion trop congrue accordée par la télévision de service public aux émissions en langue bretonne, a réglé les 631 francs de sa redevance en menue monnaie, en signe de protestation.

Christian Le Bras s'est rendu au centre de la redevance à Quimper pour y verser la somme due, uniquement en pièces de 10, 20 et 50 centimes. Il entendait par ce geste appuyer sa demande « d'un service culturel décent » pour les 650 000 personnes comprenant la langue bretonne, ne se limitant pas à « une émission d'une heure par jour ». Les employés ont certainement mis davantage de temps pour vérifier la somme versée.

Par ailleurs, plusieurs organisations de défense de la langue bretonne ont décidé d'appuyer le lancement, dimanche dernier, lors de la fête nationale de la langue bretonne à Spezat (Finistère), d'un « appel des 1 000 », destiné à rassembler les signatures de 1 000 personnes s'engageant à boycotter le paiement de la redevance afin de « dénoncer l'attitude de France 3 face à la langue bretonne et de réclamer la création d'une chaîne de télévision en breton ».

("Midi Libre"-6-6-95) Midi Libre aperigis fine de Septembro leteron de leganto kun la titolo : "Montpellier, ĉu angla urbo?". Kiu povus retrovi tiun tekston ?

Americanisms The most noticeable difference between American and British English are those of vocabulary. Most British people are familiar with the better-known American equivalents: sidewalk (pavement) elevator (lift) cookie (biscuit) vacation (holiday). It is when the same word or phrase is used with different meanings that confusion arises. If an American says: I put on my vest and pants and washed up, an English person might think of him washing the dishes in his underwear, while in fact he had put on his waist-coat and trousers and washed his hands.

Reklamo por la anglalingva gvidlibro "Good word guide" (gvidlibro por la ĝusta vorto) : Kiam Usonano diras "Mi surmetis mian veston kaj pantalonon kaj lavis miajn manojn", Anglo povus kompreni : " Mi surmetis miajn subvestojn kaj lavis la teleraron"... Ambigua lingvo, ĉu ne ?

Por ke la venonta "Sudfrancia Stelo" aperu komence de 1996, la redaktoro, (adreso : Beauregard, Route de Montcayroux 48500 La Canourgue) estus dankema al vi respekti la limdaton (20 XII 1995) por la sendo de viaj kontribuoj. Anticipan dankon !